

Stosunek do rządu w październiku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od drugiej połowy sierpnia notowania rządu są znacznie gorsze, niż były wcześniej. Wyniki uzyskane w październiku¹, poza minimalnym pogorszeniem stosunku Polaków do gabinetu Mateusza Morawieckiego, nie przynoszą istotnych zmian.

POPARCIE DLA RZĄDU

Nastawienie do rządu jest zbliżone do zarejestrowanego przed miesiącem, choć minimalnie mniej przychylne. Do jego zwolenników zalicza się obecnie ponad jedna czwarta badanych (26%, od września spadek o 2 punkty procentowe), a do przeciwników – niemal połowa (47%, wzrost o 1 punkt). Poziom obojętności wobec urzędującego gabinetu utrzymuje się w ostatnich trzech miesiącach w okolicach jednej czwartej (23%). Są to najgorsze notowania rządu Mateusza Morawieckiego w historii, z rekordowo wysoką przewagą przeciwników nad zwolennikami (wynoszącą 21 punktów).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021				2022									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
Zwolennicy	34	33	29	30	30	29	33	31	34	33	32	29	28	26
Przeciwnicy	38	38	41	43	44	42	40	38	36	40	39	46	46	47
Obojętni	24	25	24	23	22	25	24	28	26	23	25	23	23	23
Trudno powiedzieć	4	5	6	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (390) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

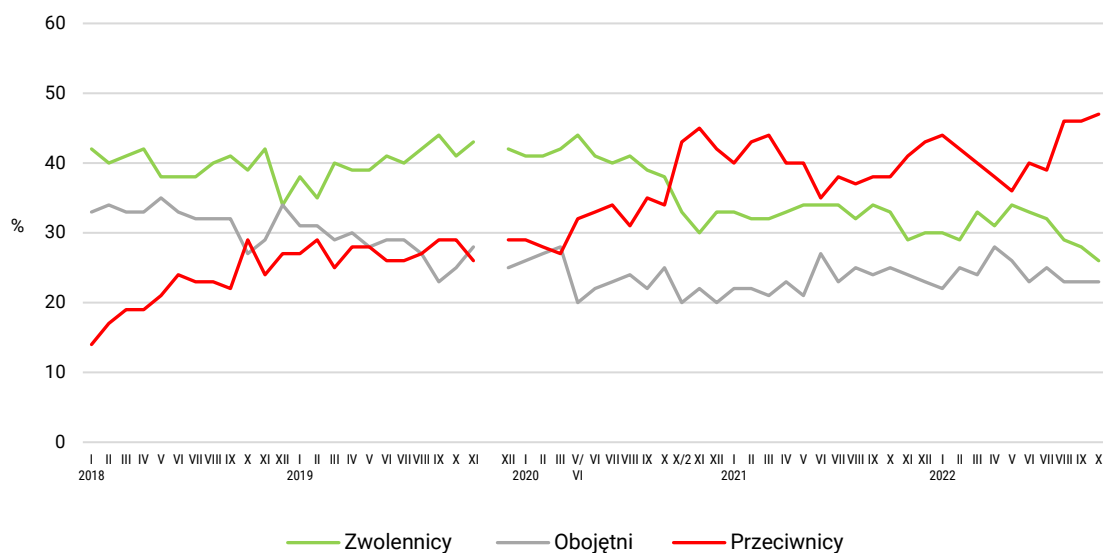
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 13 października 2022 roku na próbie liczącej 1041 osób (w tym: 58,3% metodą CAPI, 26,1% – CATI i 15,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Nastawienie do rządu jest determinowane przede wszystkim przez czynniki polityczne i światopoglądowe. Do grona jego zwolenników zalicza się ogromna większość sympatyków Prawa i Sprawiedliwości (82%). Przeważają oni także nad przeciwnikami wśród osób o poglądach prawicowych (59% wobec 26%) i zaangażowanych w praktyki religijne (44% wobec 32%), szczególnie uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu (50% wobec 24%). Do zwolenników urzędującego gabinetu relatywnie często zaliczają się ponadto badani powyżej 64 roku życia (49% wobec 37%), mający wykształcenie podstawowe/gimnazjalne (38% wobec 30%), pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (45% wobec 23%), w tym zwłaszcza rolnicy (53% wobec 17%), jak również – choć w mniejszym stopniu – ankietowani uzyskujący najniższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (poniżej 1500 zł – 36% wobec 36%). Przeciwnicy gabinetu Mateusza Morawieckiego to w zauważalnie większym stopniu niż przeciętnie zwolennicy uwzględnionych w analizie ugrupowań opozycyjnych, szczególnie Koalicji Obywatelskiej (92%), Polski 2050 Szymona Hołowni (83%) i Lewicy (79%), ale też Konfederacji Wolność i Niepodległość (72%), ludzie identyfikujący się z lewicą (76% wobec 7% zaliczających się do zwolenników) oraz nieuczestniczący w praktykach religijnych (74% wobec 5%). Wyróżniają się w tym względzie także respondenci o poglądach centrowych (56% wobec 14%). Ponadto w opozycji do rządu są relatywnie często najmłodsi badani, w wieku 18–24 lata (55% wobec 5%), mieszkańcy największych miast (500 000 i więcej ludności – 68% wobec 16%), mający wyższe wykształcenie (64% wobec 16%), kadra kierownicza i specjaliści (70% wobec 14%), pracownicy administracyjno-biurowi (56% wobec 12%), technicy i średni personel (59% wobec 26%), prywatni przedsiębiorcy (54% wobec 21%), pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem (58% wobec 12%) i w sektorze publicznym (57% wobec 23%)

oraz ankietowani uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (4000 zł i więcej – 68% wobec 18%), a poza tym ludzie niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (54% wobec 17%). Obojętnością najbardziej *in plus* wyróżniają się młodszy respondenci (18–34 lata – 35%), uczniowie i studenci (42%), robotnicy niewykwalifikowani (50%), a także osoby niemające sprecyzowanych poglądów politycznych (47%) – zob. tabelę aneksową 1.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość	82	3	14	0
Lewica*	8	79	10	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	6	72	21	0
Koalicja Obywatelska	2	92	4	2
Polska 2050 Szymona Hołowni	1	83	12	4

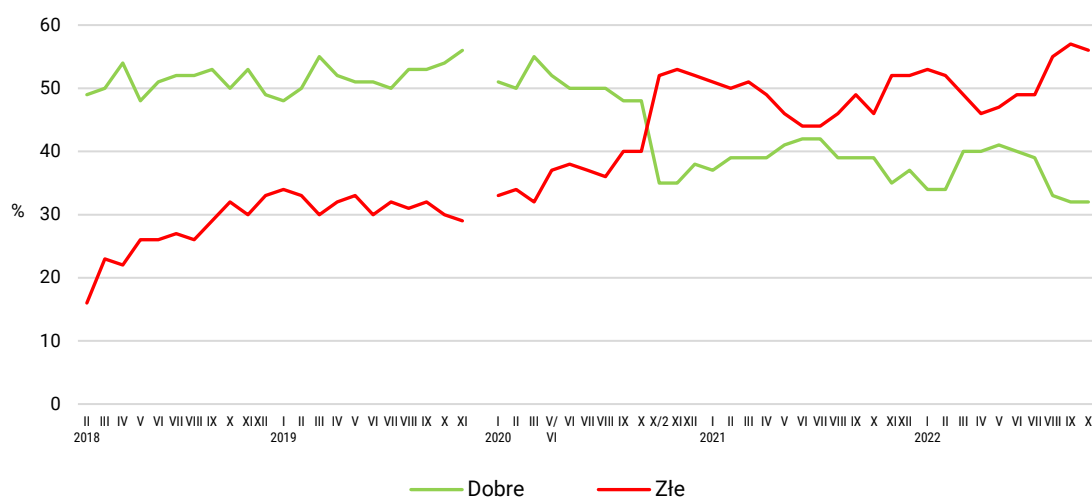
* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Od września stabilny pozostaje odbiór wyników działalności rządu. Obecnie źle ocenia je ponad połowa Polaków (56%), a dobrze – blisko jedna trzecia (32%).

CBOS

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021				2022									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
Dobrze	39	39	35	37	34	34	40	40	41	40	39	33	32	32
Źle	49	46	52	52	53	52	49	46	47	49	49	55	57	56
Trudno powiedzieć	12	15	13	11	13	14	11	14	12	12	12	11	11	12

Z aprobatą o wynikach działalności rządu wypowiada się ogromna większość elektoratu Prawa i Sprawiedliwości (90%), a także znaczny odsetek identyfikujących się z prawicą (66%). Dobre opinie są relatywnie częste wśród badanych zaangażowanych w praktyki religijne: uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu (49% wobec 29%) lub raz w tygodniu (49% wobec 41%), a poza tym wśród ankietowanych po 64 roku życia (51% wobec 40%), deklarujących wykształcenie podstawowe/gimnazjalne (45% wobec 35%) lub zasadnicze zawodowe (45% wobec 44%), pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (50% wobec 40%), w tym rolników (57% wobec 31%) oraz uzyskujących najniższe dochody *per capita* (poniżej 1500 zł – 44% wobec 42%). Natomiast złe oceny dominują wśród zwolenników opozycji parlamentarnej: Koalicji Obywatelskiej (96%), Polski 2050 Szymona Hołowni (91%), Lewicy (88%) i Konfederacji Wolność i Niepodległość (87%) oraz wśród respondentów o poglądach lewicowych (84%). Są także bardzo częste u osób nieangażujących się religijnie (78%) i identyfikujących się z politycznym centrum (71%). Krytycznymi opiniami wyróżniają się ponadto respondenci mający od 25 do 44 lat (66% wobec 22%), mieszkańcy dużych (100 000–499 999 ludności – 66% wobec 24%) i – szczególnie – największych (co najmniej półmilionowych – 74% wobec 19%) miast, najlepiej wykształceni (73% wobec 20%), kadra kierownicza i specjaliści (77% wobec 18%), pracownicy administracyjno-biurowi (76% wobec 15%), technicy i średni personel (69% wobec 28%), pracownicy usług (69% wobec 27%), pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem (71% wobec 20%) lub w sektorze publicznym (70% wobec 25%), jak również uzyskujący wysokie (od 3000 zł do 3999 zł – 66% wobec 31%) i – zwłaszcza – najwyższe (co najmniej 4000 zł – 77% wobec 17%) dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym oraz niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (65% wobec 20%) – zob. tabelę aneksową 2.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	90	5	5
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	11	87	2
Lewica*	9	88	3
Polska 2050 Szymona Hołowni	3	91	6
Koalicja Obywatelska	2	96	2

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

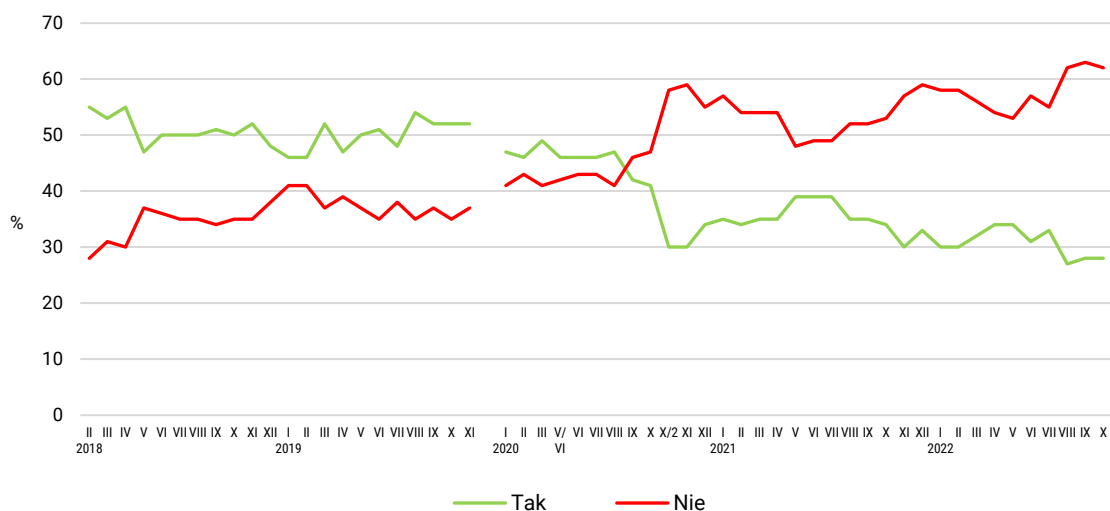
Zarejestrowane w październiku opinie o polityce gospodarczej nie różnią się istotnie od tych z ostatnich dwóch miesięcy. Więcej niż sześciu na dziesięciu badanych (62%) uważa, że nie stwarza ona szansy na poprawę, natomiast przeciwnego zdania jest ponad jedna czwarta (28%).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021				2022									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach													
Tak	35	34	30	33	30	30	32	34	34	31	33	27	28	28
Nie	52	53	57	59	58	58	56	54	53	57	55	62	63	62
Trudno powiedzieć	13	13	13	8	12	12	12	12	13	12	12	10	9	10

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Zróżnicowania opinii o polityce gospodarczej rządu w grupach społeczno-demograficznych są zbieżne z tymi, jakie obserwujemy w przypadku stosunku do gabinetu Mateusza Morawieckiego i ocen wyników jego działalności. Poprawę sytuacji gospodarczej wiąże z polityką rządu zdecydowana większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości (82%), a także przeważająca część osób o poglądach prawicowych (59% wobec 34% będących przeciwnego zdania) i najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (46% wobec 37%), a poza tym rolników (58% wobec 32%) i – szerzej – osób pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (51% wobec 41%). Lepsze niż przeciętne oceny w tym względzie znajdziemy także wśród mających 65 lat i więcej (46%), deklarujących

wykształcenie podstawowe/gimnazjalne (39%) lub zasadnicze zawodowe (39%), badanych z gospodarstw domowych o niskich dochodach w przeliczeniu na osobę (37%), a ponadto wśród uczestniczących w praktykach religijnych raz w tygodniu (43%). Z kolei znacznie większym niż inni sceptycyzmem wobec skuteczności polityki ekonomicznej gabinetu Mateusza Morawieckiego wyróżniają się potencjalne elektoraty ugrupowań opozycyjnych: Koalicji Obywatelskiej (96%), Lewicy (94%), Polski 2050 (89%), Konfederacji (86%), respondenci o lewicowej (87%) i centrowej (74%) orientacji politycznej, nieuczestniczący w praktykach religijnych (81%) lub robiący to sporadycznie (71%). Znaczny pesymizm w tym względzie wyrażają także ankietowani poniżej 35 roku życia (75%), mieszkańcy dużych (70%) i największych (80%) miast, mający wyższe wykształcenie (77%), kadra kierownicza i specjaliści (80%), technicy i średni personel, pracownicy administracyjno-biurowi, pracownicy usług (po 73% wskazań), pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem (78%) i w sektorze publicznym (73%), a także uzyskujący wysokie dochody *per capita* (3000 zł i więcej – 72%) – zob. tabelę aneksową 3.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	82	10	9
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	11	86	3
Lewica*	5	94	2
Polska 2050 Szymona Hołowni	4	89	7
Koalicja Obywatelska	3	96	1

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

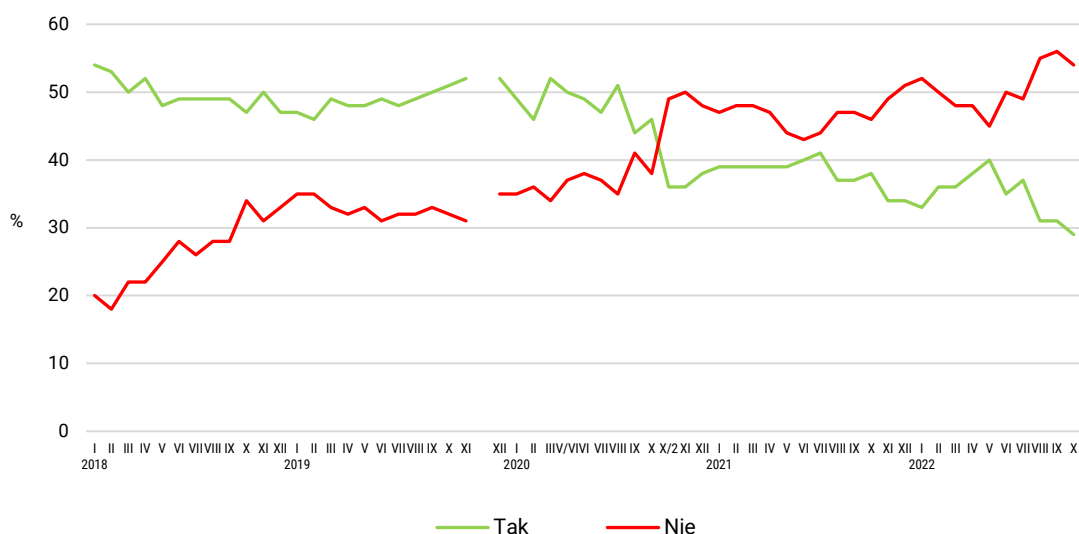
AKCEPTACJA PREMIERA

Spółeczny odbiór premiera jest zbliżony do tego z września, choć nieco mniej jednoznaczny. Niezadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyraża obecnie ponad połowa Polaków (54%, od września spadek o 2 punkty procentowe), a więcej niż jedna czwarta (29%, spadek o 2 punkty) wyraża aprobatę.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021				2022									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
w procentach														
Tak	37	38	34	34	33	36	36	38	40	35	37	31	31	29
Nie	47	46	49	51	52	50	48	48	45	50	49	55	56	54
Trudno powiedzieć	16	16	17	15	15	14	16	14	15	15	14	14	13	17

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Odbiór premiera jest zbliżony z nastawieniem do rządu i z percepcją jego działalności, a więc podlega wpływowi zbliżonych czynników społeczno-demograficznych. Poza wyborcami rządzącego ugrupowania (wśród których zadowolenie z premiera sięga 84%), poziomem aprobaty szefa rządu wyróżniają się badani o poglądach prawicowych (61% wobec 30% niezadowolonych), zaangażowani w praktyki religijne (45% wobec 39%), szczególnie uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu (51% wobec 37%). Lepszy niż przeciętnie odbiór premiera obserwujemy ponadto wśród badanych powyżej 64 roku życia (50% wobec 41%), deklarujących wykształcenie podstawowe/gimnazjalne (42% wobec 39%) lub zasadnicze zawodowe (40% wobec 44%), pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (45% wobec 43%), w tym rolników (52% wobec 35%) oraz uzyskujących najniższe dochody *per capita* (41% wobec 43%). Zastrzeżenia wobec osoby premiera występują najczęściej wśród wyborców ugrupowań opozycyjnych: szczególnie Koalicji Obywatelskiej (92%), Polski 2050 (85%) i Lewicy (85%), ale też Konfederacji (79%), wśród osób identyfikujących się z lewicą (82%) i nieuczestniczących w praktykach religijnych (78%). Relatywnie często negatywnie Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu odbierają respondenci o poglądach centrowych (67% wobec 17% oceniających go pozytywnie), a ponadto badani poniżej 35 roku życia (64% wobec 14%), szczególnie mający od 18 do 24 lat (69% wobec 9%), mieszkańcy dużych (64% wobec 22%) i największych (73% wobec 14%) miast, najlepiej wykształceni (64% wobec 17%), kadra kierownicza i specjaliści (71% wobec 15%), pracownicy administracyjno-biurowi (63% wobec 12%), pracownicy usług (62% wobec 23%), pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem (66% wobec 18%) i w instytucjach publicznych (62% wobec 22%), jak również uzyskujący najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (co najmniej 4000 zł – 70% wobec 18%) i niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (63% wobec 19%) – zob. tabelę aneksową 4.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	84	9	7
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	10	79	11
Lewica*	7	85	7
Polska 2050 Szymona Hołowni	4	85	11
Koalicja Obywatelska	3	92	6

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Po znacznym pogorszeniu, jakie zarejestrowaliśmy w sierpniu, we wrześniu i w październiku notowania rządu pozostają dość stabilne. W stosunku do ubiegłego miesiąca nastąpił jedynie niewielki ubytek osób przychylnie nastawionych do gabinetu Mateusza Morawieckiego, co skutkuje rekordowo wysoką przewagą jego przeciwników nad zwolennikami. Obecnie, tak jak w ostatnich dwóch miesiącach, na ogół źle oceniane są wyniki działalności rządu, zwłaszcza jego polityka gospodarcza. Utrzymuje się również wysoki poziom niezadowolenia z premiera.

Opracował

Michał Feliksiak